شهرستان خرم آباد

ور	استان	مرکز شهرستان	مساحت	جمعیت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستان
ایران	لرستان	خرم آباد	4935	۵۰۶,۴۷۱	4	4	17

شهرستان خرم‌آباد یکی از شهرستانهای استان لرستان در ایران و مرکز آن شهر خرم‌آباد است. این شهرستان قبل از سال ۱۳۸۸ دارای شش بخش بود که با تشکیل شهرستان دوره، دو بخش از شهرستان خرم‌آباد به این شهرستان تازه تاسیس الحاق شد و در حال حاضر دارای چهار بخش است:

1. **بخش مرکزی** دهستان ازنا، دهستان ده‌پیر، دهستان ده‌پیر شمالی، دهستان رباط، دهستان کرگاه غربی، دهستان کرگاه شرقی، دهستان کاکاشرف
2. **بخش بیرانوند:** بیرانوند شمالی، بیرانوند جنوبی
3. **بخش پاپی** دهستان چم سنگر، دهستان سپیددشت، دهستان کشور، دهستان گریت، دهستان تنگ هفت
4. **بخش زاغه** دهستان رازان، دهستان زاغه، دهستان قایدرحمت

شهرستان ازنا

کشور	استان	مرکز شهرستان	مساحت	جمعیت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستان
ایران	لرستان	ازنا	1360	۷۱,۵۸۶	2	2	4

یکی از شهرستانهای استان لرستان است. مرکز این شهرستان، شهر ازنا است. این شهر در دشت وسیع جاپلق جا دارد. شهرستان ازنا از جنوب به اشترانکوه و سفیدکوه از غرب به دربند و چشمه قل قل و تیان و شهرستان دورود، از شرق و شمال به امامزاده قاسم و مؤمن آباد در دشت فرزیان و شهرستان شازند و شهرستان خمین و از شرق به شهرستان الیگودرز محدود است.

1. **بخش مرکزی شهرستان ازنا**: دهستان پاچه‌لک غربی، دهستان سیلاخور شرقی
2. **بخش جاپلق**: دهستان جاپلق شرقی، دهستان جاپلق غربی

شهرستان پلدختر

کشور	استان	مرکز شهرستان	مساحت	جمعیت	تعداد بخش	تعداد دهستان	تعداد شهرهای تابعه
ایران	لرستان	پلدختر	3849	۷۳,۷۴۴	2	7	7

شهرستان پلدختر یکی از شهرستانهای استان لرستان است که در جنوب این استان قرار گرفته‌است. این شهرستان دارای آب و هوای معتدل در زمستان و گرم در تابستان است. جاده سراسری تهران به خوزستان از این منطقه می‌گذرد و رودخانه دائمی کشکان نیز از دره‌های تنگ کوههای زاگرس منطقه عبور می‌کند. کار مردم منطقه بیشتر کشاورزی است.

مرکز این شهرستان شهر پلدختر است. شهرستان پل دختر در حدود ۱۰۰ کیلومتری جنوب باختری خرم‌آباد واقع شده و شهرستان مرزی بین استان‌های لرستان و ایلام است. محدوده این شهرستان قبلا از توابع بخش ملاوی خرم‌آباد بود، اما در حال حاضر خود به یک شهرستان تبدیل شده و مرکز آن شهر پل‌دختر است. پل دختر حدود ۴۹کیلومتربا شهرستان دره شهر از استان ایلام فاصله دارد.

نام این شهر ظاهرا از نام پل بزرگ و محکمی که از روزگار ساسانیان به جا مانده گرفته شده‌است. هم اکنون ستونهای تخریب شده از این پل که بر روی رودخانه زده شده قابل رویت بوده و کنگره آن که جاده سراسری از زیر آن رد می‌شود همچنان پا بر جاست. آب و هوای آن نسبتا گرم و نیمه خشک است و بیش‌ترین درجه گرما ۴۵ درجه،کمترین دما ۱۵- درجه و مقدار بارش سالانه بطور متوسط ۴۵۰ میلیمتر است. شهرستان پلدختر از شما وخاور به شهرستان خرم‌آباد، ازشمال وشمال باختر به شهرستان کوهدشت، ازجنوب به استان‌های خوزستان و ایلام محدود می‌باشد. راه اصلی خرم‌آباد – اندیمشک از شهرستان پلدختر می‌گذرد. از این شهرستان به سوی شمال تا خرم‌آباد حدود ۱۱۰کیلومتر و به سوی جنوب خاوری تا اندیمشک حدود ۱۰۲ کیلومتر فاصله است.

کشاورزی در این منطقه رواج نسبتا خوبی دارد و آب مورد نیاز برای آن از رودخانه‌ها و چاه‌ها تامین می‌شود. محصولات کشاورزی این منطقه عبارتند از: خیار، انجیر، گندم، جو، بنشن، تره بار و برنج. اقتصاد پل دختر بر پایه کشاورزی، دام‌داری و صنایع استوار است. فرآورده‌های کشاورزی این استان همراه با فراورده‌های دامی و لبنی جزو صادرات این شهرستان است.صنایع کارخانه‌ای پل دختر، بیش‌تر صنایع‌ساختمانی‌است که مصالح‌ساختمانی‌تولید شده آن نیز به دیگر شهرستان‌ها صادر می‌شود. تالابهای زیبای پلدختر (۱۳ تالاب)، غارمشهور و باستانی کلماکره، پل‌کلهر یا «مملو»، گورستان چشمکو مقبره حیات‌الغیب از مهم‌ترین مکان‌های دیدنی وتاریخی شهرستان پلدختر به شمار می‌آیند.

1. **بخش مرکزی شهرستان پل‌دختر:** دهستان جایدر، دهستان جلوگیر، دهستان ملاوی، دهستان میانکوه غربی
2. **بخش معمولان:** دهستان میانکوه شرقی، دهستان افرینه، دهستان معمولان

شهرستان الیگودرز

کشور	استان	مرکز شهرستان	مساحت	جمعیت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستان
ایران	لرستان	الیگودرز	5444	۱۳۷,۵۳۴	5	2	12

یکی از شهرستان‌های استان لرستان در غرب ایران است. مرکز این شهرستان، شهر الیگودرز است. فرمانداری الیگودرز در سال ۱۳۳۷ تأسیس شد. شهرستان الیگودرز دارای بخش‌های مرکزی، زز و ماهرو و بشارت (ذلقی) است. ریشه نامگذاری آن را برخی از واژه آلیورز (گندمسرخ) و برخی نیز آن را از ریشه آلگودرز دانسته‌اند و گویش غالب بختیاری میباشد.

1. **بخش مرکزی:** دهستان پاچه‌لک شرقی، دهستان خمه‌فرسش
2. **بخش زز و ماهرو:** دهستان زز شرقی، دهستان زز غربی، دهستان ماهرو
3. **بخش ذلقی:** دهستان پیشکوه ذلقی، دهستان ذلقی شرقی، هستان ذلقی غربی
4. بخش بربرود غربی: دهستان بربرود غربی، دهستان چشمه پر
5. بخش بربرود شرقی: دهستان بربرود شرقی، فرسش

شهرستان دورود

کشور	استان	مرکز شهرستان	جمعیت	مساحت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستانها
ایران	لرستان	دورود	۱۷۴,۵۰۸	1348	2	2	5

شهرستانی است در شرق استان لرستان و مرکز آن شهر دورود است. مساحت شهرستان دورود ۱۳۲۶ کیلومترمربع است که ۷/۴٪ خاک لرستان را شامل می‌شود. این شهرستان از شمال به شهرستان بروجرد و شهرستان سربند، ازشرق به شهرستان ازنا، ازجنوب به شهرستان الیگودرز و ازغرب به شهرستان خرم‌آباد محدود است. آب و هوای معتدل کوهستانی دارد و متوسط بارش سالانه آن ۶۷۰ میلیمتر است. شهر دورود بر خلاف دیگر شهرستان ها یا ستان لرستان از قدمت تاریخی بسیارکمی برخوردار است. قدمت تاریخی این شهر به حدود ۱۳۰ سال می‌رسد. به دلیل موقعیت جغرافیایی شهر دورود می‌توانیم این شهر را جدا کننده دو تیره بختیاری و لرستانی نامید. قسمت جنوبی و جنوب شرقی رودخانه‌های مذکور بختیاری و قسمتهای شمالی و شمال غربی رود خانه لرستانی هستند. این شهرستان تا سال ۱۳۶۸ بخشی از شهرستان های بروجرد و الیگودرز بود قسمت سیلاخور جز بروجرد و قسمت مرکزی و شرقی جز الیگودرز محسوب می شد. مردمانش با لهجه‌های مختلفی صحبت می‌کنند که مهم‌ترین آنها زبان بختیاری، لری و گویش سیلاخوری یا دهاتینی است. شهرستان دورود در دامنه رشته کوه زاگرس و در نزدیکی اشترانکوه قرار گرفته است. دو سر شاخه رود دز یکی از شمال و یکی از شرق در دورود به هم می‌پیوندند و با نام رود سزار سرچشمه اصلی رود دز می‌شوند.

1. **بخش مرکزی شهرستان دورود:** دهستان ژان، دهستان حشمت‌آباد
2. **بخش سیلاخور:** دهستان چالانچولان، دهستان سیلاخور
3. بخش حشمت آباد: حشمت آباد

شهرستان دلفان

کشور	استان	مرکز شهرستان	مساحت	جمعیت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستانها
ایران	لرستان	نورآباد	2546	۶۵,۵۴۷	3	2	10

کی از شهرستانهای استان لرستان است و مرکز آن شهر نورآباد می‌باشد. مردم لک زبان دلفان و دیگر شهرهای لک‌نشین حاشیهٔ رود سیمره، طبق بررسی‌های باستان‌شناسی، بازماندگان مهرپرستان و قوم بزرگ کاسی هستند. این مردم هنوز هم مانند اجدادشان به مهرورزی شهره‌اند. کاسی‌ها نخستین کسانی بودند که اسب را رام کرده و به کار گرفتند؛ آنان روش رام کردن و به کار بستن اسب را به مردم بین‌النهرین آموختند. پیشینهٔ تاریخی مردم لک زبان درهٔ سیمره به هزاره‌های پیش از ظهور دین زرتشت بازمی‌گردد.

1. **بخش مرکزی شهرستان دلفان:**دهستان میریگ شمالی، دهستان میریگ جنوبی، دهستان نورآباد، دهستان نورعلی
2. **بخش کاکاوند:** دهستان ایتیوند شمالی،دهستان ایتیوند جنوبی، دهستان کاکاوند شرقی، دهستان کاکاوند غربی، دهستان اولاد قباد
3. بخش خاوه: دهستان خاوه جنوبی، دهستان خاوه شمالی، دهستان چواری

شهرستان سلسله

کشور	استان	مرکز شهرستان	جمعیت	مساحت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستانها
ایران	لرستان	الشتر	۷۵,۵۵۹	1503	2	2	6

شهرستان سلسله یکی از شهرستان‌های استان لرستان است که مرکز آن شهر الشتر می‌باشد. مردم سلسله لک تبار و زبان آن ها لکی است. مردم الشتر از ایلات حسنوند ، ترکاشوند ، یوسفوند و کولیوند هستند. برخی نام سلسله را برگرفته از سئ له سئ له یعنی آب گوارا می‌دانند اما برخی دگر معتقدند سلسله (الشتر) را به علت وصل بودن چشمه‌ها به هم آن را سلسله (الشتر) می‌نامند.برخی معتقدند سِیل یا سلسله را فردی از قوم عرب بوده‌است برخی هم نسب سلسله (حسنوندها، کولیوندها، یوسفوندها) را به اسیران نهاوندی می‌رسانند که سال‌ها در میان قبایل عرب زندگی کرده‌اند و سپس به لرستان بازگشته‌اند و در الشتر، مجاور نهاوند سکنی گزیده‌اند.به روایت دیگر آنان فرزندان اردشیر بابکان هستند که تا زمان نادرشاه افشار در منطقه ایلام زندگی می‌کردند اما نادر به پاس جنگ آن‌ها علیه عثمانی منطقه شمال لرستان را به آنان بخشید.بنابر اسناد تاریخی هیچ‌یک از این نظرات نمی‌تواند درست باشد

1. **بخش مرکزی شهرستان سلسله:** دهستان دوآب، دهستان قلعه‌مظفری، دهستان هنام، دهستان یوسف‌وند
2. بخش فیروزآباد: دهستان فیروزآباد، دهستان قلایی

شهرستان کوهدشت

کشور	استان	مرکز شهرستان	مساحت	جمعیت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستانها
ایران	لرستان	کوهدشت	3504	۱۶۶,۶۵۸	4	4	10

شهرستان کوهدشت یکی از شهرستان‌های استان لرستان است که در غرب این استان قرار گرفته و آب و هوای معتدل کوهستانی دارد. مرکزآن شهرکوهدشت است و کار بیشتر مردم کشاورزی و دامپروری است. بیشتر ساکنان کوهدشت به زبان لکی مکالمه می کنند.

1. **بخش مرکزی شهرستان کوهدشت:** دهستان کوهدشت جنوبی، دهستان کوهدشت شمالی، دهستان گل‌گل
2. **بخش درب گنبد:** دهستان بلوران، دهستان درب گنبد
3. **بخش کوهنانی:** دهستان کوهنانی، دهستان زیرتنگ، دهستان خسرو آبادی
4. **بخش طرهان:** دهستان طرهان غربی، دهستان طرهان شرقی

شهرستان بروجرد

کشور	استان	مرکز شهرستان	مساحت	جمعیت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستانها
ایران	لرستان	بروجرد	1711	۳۲۶,۴۵۲	2	2	8

شهرستان بروجرد یکی از شهرستان‌های استان لرستان است. این شهرستان در منطقه کوهستانی زاگرس قرار گرفته و مرکز آن شهر بروجرد است. شهرستان بروجرد از شمال به شهرستان‌های ملایر و نهاوند در استان همدان، از شرق به شهرستان شازند در استان مرکزی، از جنوب به شهرستان دورود و از غرب به شهرستان‌های سلسله و دلفان و از جنوب غربی به خرم اباد محدود می‌شود.

محدوده شهرستان بروجرد حاوی تعداد زیادی تپه‌های باستانی و تاریخی است که از دوره‌ای پیش از تاریخ تا قرن معاصر آباد بوده‌اند. از نظر باستان شناسی، تپه قرق و تپه بزازنا در دهستان شیروان، مهم‌ترین تپه باستانی شهرستان بروجرد است و تا پنج طبقه لایه برداری و مطالعه شده‌است. باستان شناسان با توجه به اسناد معتبر تاریخی که جدیدا کشف شده مطمین شده‌اند که منطقه گسترده بروجرد بیش از ۵۰۰ سال قدمت دارد و تا مدت مدیدی بعد از صفویان استان لرستان زیر نظر بروجرد بوده است و به

خزانه بروجرد خراج پرداخت میکردند. همچنین اسناد به خاک و خون کشیدن این استانها توسط پادشاه بروجرد به دست آمده‌است. از آثار تاریخی بروجرد می توان به مسجد جامع و مسجد سلطانی بروجرد اشاره کرد .

1. **دهستان‌های بخش مرکزی:** دهستان دره صیدی، دهستان شیروان، دهستان والانجرد، دهستان همت‌آباد، دهستان بیرانوند شمالی
2. **دهستان‌های بخش اشترینان:** دهستان اشترینان، دهستان بردسره، دهستان گودرزی

شهرستان دوره چگنی

کشور	استان	مرکز شهرستان	جمعیت	مساحت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستانها
ایران	لرستان	سراب دوره	۴۱۷۵۶	1629	3	2	5

شهرستان چگنی از شهرستان‌های تازه تأسیس استان لرستان می‌باشد. این شهرستان در اواخر سال ۱۳۸۶ با جدا شدن دو بخش چگنی و ویسیان از شهرستان خرم‌آباد، تأسیس شد. مرکز این شهرستان، شهر سراب دوره می‌باشد. شهر دیگر این شهرستان، شهر ویسیان است که مرکز بخش ویسیان می‌باشد. پس از تأسیس این شهرستان، بخش جدید چم پلک نیز در تابعیت آن ایجاد گردید. نام شهرستان در تاریخ ۲۶ اسفند ۱۳۹۷ با تصویب‌نامه هیئت وزیران از شهرستان دوره به شهرستان چگنی تغییر نام پیدا کرده‌است. زبان مردم شهرستان چنگی لری خرم آبادی میباشد.

1. بخش چگنی: دوره، تشکن
2. بخش شاهیوند: کشگان
3. بخش ویسیان: ویسیان، شوراب

شهرستان رومشکان

کشور	استان	مرکز شهرستان	جمعیت	مساحت	تعداد بخش	تعداد شهرهای تابعه	تعداد دهستانها
ایران	لرستان	چغابل	۳۹٬۰۵۸	478	2	1	4

شهرستان رومِشکان یکی از شهرستان‌های استان لرستان‌است که در جنوب‌غربی این استان قرار گرفته و مرکز آن شهر چغابل است. رومشکان از لحاظ جمعیت دهمین و از لحاظ وسعت یازدهمین می باشد. رومشکان در سال ۱۳۹۲ شهرستان‌شد و به یازدهمین شهرستان در استان لرستان تبدیل شد و همچنین رسماً از شهرستان کوهدشت جدا و مستقل شد. این شهرستان در دامنه مَلَه کوه قرار گرفته. این کوه، یکی از کوه‌های بسیار صعب العبور است؛ و رسیدن انسان به بالای آن تقریباً غیرممکن است۰ در مله کوه غاری بنام کلماکره وجود دارد که یکی از بزرگترین گنج های تمام تاریخ در آن کشف شده است.رومشکان دشتی بسیار هموار و صاف ودر دامنه این کوه قرارگرفته است. همچنین در انتهای این دشت کوهی به نام ویزنهار قرار گرفته. بالای آن قلعه بسیار قدیمی به نام قلعه کوهزاد قرار گرفته‌است. بخشی از آب دریاچه سیمره نیز در این شهرستان قرار گرفته‌است.

1. بخش مرکزی: بازوند، رومشکان
2. بخش سوری: سوری، رومیانی

لینک کوتاه https://www.abfa-lorestan.ir/node/7